

GÜNEYDOĞU ANADOLU
İHRACATÇI BİRLİKLERİ

EKONOMİ BÜLTENİ

M A R T 2 0 2 5

GÜNEYDOĞU ANADOLU
İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Eğitim ve Ekonomik Araştırmalar Şubesi

MART AYI ÖZEL GÜNDEMİ

“ABD YENİ VERGİ ORANLARININ ULUSLARARASI TİCARETE ETKİSİ”

2025 yılı itibarıyla ABD, Başkan Donald Trump'ın liderliğinde dış ticaret politikasında köklü değişikliklere gitmiş ve birçok ülkeye yönelik yeni gümrük vergileri uygulamaya başlamıştır. Bu vergiler hem genel bir taban oranı hem de ülkelere ve ürün gruplarına özel ek tarifeleri içermektedir.

2 Nisan 2025'te ABD Başkanı Donald Trump, "Adil ve Karşılıklı Plan" kapsamında yeni gümrük tarifelerini yürürlüğe koymuştur. Bu plan, diğer ülkelerin ABD mallarına uyguladığı tarifelere karşılık olarak benzer oranlarda tarifeler getirmeyi amaçlamaktadır. 2 Nisan 2025'ten itibaren ABD, tüm ülkelere yapılan ithalata %10'luk bir temel gümrük vergisi uygulamaya başlamıştır.¹ Bu karar, ABD'nin dış ticaret politikasında önemli bir değişikliği temsil ederken, birçok ülke ve sektör üzerinde etkili olmaktadır. ABD Başkanı Trump, ABD'nin küresel ticarete kötü bir konuma sahip olduğunu ve diğer ülkelerin ABD pazarında ucuz ürünlerle yer aldığını, bu durumun da Amerikan şirketlerine zarar verdiğini ve iş kayıplarına neden olduğunu belirtmiştir. Aynı zamanda, Trump'a göre bu ülkeler ABD ürünlerinin rekabet kabiliyetine engellemektedir.²

2024 verilerine göre, ABD'nin en fazla dış ticaret açığı verdiği ülkeler; Çin (295 milyar dolar), Meksika (172 milyar dolar) ve Vietnam (123 milyar dolar) dır. Bu durum, ABD'nin bu ülkelere karşı daha yüksek tarifeler uygulamasına neden olmaktadır.³ ABD yeni vergi oranları ile, ticaret açıklarını azaltarak ABD'de üretimi yeniden canlandırmayı ve istihdamı korumayı hedeflemektedir.⁴

¹ <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/04/regulating-imports-with-a-reciprocal-tariff-to-rectify-trade-practices-that-contribute-to-large-and-persistent-annual-united-states-goods-trade-deficits/>

² <https://www.bbc.com/turkce/articles/c9qw7l5880vo>

³ <https://www.aljazeera.com/news/2025/4/2/where-are-the-highest-lowest-tariffs-trumps-reciprocal-tariffs-explained>

⁴ <https://www.bbc.com/turkce/articles/c9qw7l5880vo>

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

Yeni tarifeler özellikle gelişmekte olan ekonomileri etkilemektedir. Bu ülkeler arasında Afrika, Latin Amerika, Güney Asya ve Güneydoğu Asya'daki ülkeler bulunmaktadır. Bu bölgelerdeki ülkeler, yerli sanayilerini korumak için uzun süredir yüksek tarifeler uygulamaktadır.

Birçok ekonomiste göre, tarifelerin ABD'nin belirli ülkelerle olan ticaret açığını azaltabileceği, ancak dünya genelindeki ticaret açığını ortadan kaldırmayacağı yönünde iken, ABD'nin genel ticaret açığı sadece ticaret engellerinden kaynaklanmadığı, aynı zamanda ABD ekonomisinin işleyiş biçimiyle de ilgili olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca bazı ekonomistler tarafından yeni vergilerin, ABD'nin ticaret açığı verdiği ülkelere tarife uygulamasını meşrulaştırmak için oluşturulduğu ve küresel ekonomiye büyük zarar vereceğini ifade etmektedir.⁵ Yeni vergi oranlarının, sanayi ürünleri, tüketici ürünleri, otomotiv, havacılık, ilaç, teknoloji, medya, telekomünikasyon, enerji, altyapı ve özel sermaye gibi birçok sektörü etkilemesi beklenmektedir.

9 Nisan 2025'ten itibaren, bazı ülkelere ve ürün gruplarına yönelik ek gümrük vergileri uygulanmaya başlanmıştır. Bazı ülkelere uygulanan vergi oranları şu şekildedir;

Çin: Çin'den ithal edilen ürünlere yönelik gümrük vergisi oranı %125'e yükseltilmiştir. Bu artış, özellikle teknoloji ve ağır sanayi ürünlerinde maliyet artışlarına yol açmaktadır.⁶

Avrupa Birliği Ülkeleri: AB ülkelerinden gelen ürünlere %20 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır.⁷

⁵ <https://www.bbc.com/turkce/articles/c9qw7l5880vo>

⁶ <https://gazeteoksijen.com/dunya/abd-75-ulkenin-yeni-vergi-oranlarini-90-gun-erteledi-cine-yonelik-vergileri-125e-yukseltti-239254>

⁷ https://tr.euronews.com/2025/04/05/abd-baskani-trumpin-yuzde-10-asgari-gumruk-vergisi-yururluge-girdi-avrupa-ulkeleri-alarmda?utm_source=chatgpt.com

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

ABD gibi büyük bir pazarın ithalata getirdiği genel %10 ve ülkeye/ürüne özel ek vergiler, birçok ülkenin ihracatını doğrudan etkilerken, firmalar, ABD'ye ihracat yaparken artan maliyetler nedeniyle rekabet güçlerini kaybedebilir ve bu durum küresel tedarik zincirlerini bozarak, ticaret hacminde daralma ve maliyet artışına yol açabilir. Özellikle Çin, Türkiye, Avrupa ülkeleri gibi ABD ile yüksek hacimli ticaret yapan ülkeler bu durumdan ciddi şekilde etkilenebilir.

ABD'nin uyguladığı yüksek vergiler, diğer ülkeler tarafından misilleme tarifeleriyle karşılanabilir. Örneğin; Çin ve AB, ABD ürünlerine karşılık olarak ek vergiler getirebilir. Bu da karşılıklı ticaret savaşlarını tetiklerken, küresel büyüme üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturabilir. WTO (Dünya Ticaret Örgütü) kurallarına aykırı uygulamalar artarsa, uluslararası ticaret hukukunda kaotik bir döneme girilebilir. Vietnam hükümeti, ABD ile ticaret dengesini sağlamak amacıyla ABD ürünlerine olan ithalatını artırmayı ve Çin'den yapılan üçüncü ülke sevkiyatlarını sıkılaştırmayı planlamaktadır. Vietnam, ABD'nin uyguladığı tarifelere karşılık olarak Çin ile ekonomik bağlarını güçlendirmeyi hedeflemektedir.⁸

Özetle:

- ABD'nin yeni gümrük vergileri:
- Küresel ticarete daralma,
- Ülkeler arası siyasi gerginlik,
- Tedarik zincirlerinin yeniden şekillenmesi,
- Fiyat artışları ve küresel enflasyon,
- Gelişmekte olan ekonomiler üzerinde baskı gibi çok boyutlu etkiler yaratmaktadır.

Yeni gümrük vergileri, küresel ticaret dinamiklerini değiştirmekte ve birçok ülkenin ABD ile olan ticaret ilişkilerini yeniden değerlendirmesine neden olmaktadır. Türkiye gibi ülkeler, bu vergilerin etkilerini azaltmak için alternatif pazarlar arayışına girebilir ve ihracat stratejilerini gözden geçirebilir.

⁸ <https://www.vietnam-briefing.com/news/understanding-the-us-tariff-list-implications-for-vietnam.html/>

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

ABD'nin yeni vergi oranları Türkiye açısından incelendiğinde;

- ABD, Türkiye'den ithal edilen ürünlere ortalama %10 oranında genel bir gümrük vergisi uygulamaya başlaması ile Türk ürünlerinin ABD pazarındaki rekabetçiliğini azalabilir ve ihracat gelirlerinde azalmaya yol açabilir. Türkiye gibi ülkeler, ABD pazarında artan maliyetler nedeniyle ihracat daralması yaşayabilir. Kur ve enflasyon gibi iç ekonomik sorunlara ek olarak, bu vergiler ihracat gelirlerinde azalma ve dolayısıyla döviz sıkıntısı yaratabilir.
- Türkiye, ABD'ye en çok hazır giyim ve ev tekstili ihraç eden ülkeler arasındadır. %12 gümrük vergisi, bu ürünlerin fiyatını artırdığı için ABD'li ithalatçılar alternatif ülkelere (örneğin Bangladeş, Vietnam) yönelebilir. Küçük ve orta ölçekli ihracatçılar bu durumdan daha fazla etkilenecektir.
- ABD'ye yönelik ihracatın cazibesi azalınca Türk firmaları alternatif pazarlara yöneliyor: Avrupa Birliği, Körfez Ülkeleri, Afrika ve Orta Asya. Bu geçiş süreci zaman aldığı için kısa vadede ihracat gelirlerinde düşüş yaşanabilir.
- ABD'ye yapılan ihracattan elde edilen döviz gelirinin düşmesi, Türkiye'nin cari açık dengesini olumsuz etkileyebilir. Döviz arzı azalırsa, bu durum TL üzerinde ek kur baskısı oluşturabilir.

ABD'nin 2025 yılında uygulamaya koyduğu yeni gümrük vergileri, Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) üyesi firmaların ihracat faaliyetlerini çeşitli şekillerde etkilemektedir. GAİB, özellikle tekstil, halı, gıda ve kimya sektörlerinde ABD pazarına yönelik önemli ihracat gerçekleştiren bir bölgeyi temsil etmektedir. ABD tarafından açıklanan yeni vergi oranlarının GAİB açısından etkileri incelendiğinde karşılaşılan sonuçlar şu şekildedir;

1. İhracat Maliyetlerinde Artış: ABD'nin Türkiye'den ithal edilen ürünlere uyguladığı %10'luk genel gümrük vergisi, GAİB üyesi firmaların maliyetlerini artırmakta ve bu durum ihracat fiyatlarına yansımaktadır. Özellikle düşük kâr marjıyla çalışan sektörlerde, bu vergi artışı rekabet gücünü azaltmaktadır.

2. Tekstil ve Halı Sektörüne Etkiler: GAİB bölgesi, Türkiye'nin halı ve tekstil ihracatında önemli bir paya sahiptir. ABD'nin tekstil ürünlerine uyguladığı %12'lik gümrük vergisi, bu sektörlerin ABD pazarındaki rekabetçiliğini olumsuz etkilemektedir. Özellikle Gaziantep merkezli halı üreticileri, artan maliyetler nedeniyle ABD pazarında zorlanmaktadır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

3. Gıda ve Tarım Ürünleri İhracatı: GAİB bölgesi, kuru meyve, bakliyat ve baharat gibi gıda ürünlerinin ihracatında da öne çıkmaktadır. ABD'nin bu ürünlere uyguladığı gümrük vergileri, ihracatçılar için ek maliyetler oluşturmakta ve pazar payını korumayı zorlaştırmaktadır.

4. Alternatif Pazar Arayışları: Artan gümrük vergileri nedeniyle, GAİB üyesi firmalar alternatif pazar arayışına yönelmektedir. Avrupa, Orta Doğu ve Afrika pazarları, bu firmalar için potansiyel yeni ihracat alanları olarak değerlendirilmektedir.

5. Devlet Destekleri ve Teşvikler: GAİB, üye firmaların ABD pazarındaki rekabet gücünü artırmak amacıyla devlet destekleri ve teşvikler konusunda bilgilendirme faaliyetleri yürütmektedir. Bu destekler, firmaların yeni pazarlara açılmasını ve mevcut pazarlarda rekabetçiliğini sürdürmesini hedeflemektedir.

GAİB üyesi firmaların, ABD'nin yeni gümrük vergileri karşısında stratejik planlamalar yapması ve alternatif pazar arayışlarını sürdürmesi, ihracat faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından önemlidir.

***Metinde**

bahsi

geçen

verilere

<https://nxt.gaib.org.tr/index.php/s/sTEQtkixa4SMcfR> linkinden ulaşabilirsiniz.

GÜNEYDOĞU ANADOLU
İHRACATÇI BİRLİKLERİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELER

- Avrupa Merkez Bankası (ECB) küresel ticari gerilimin yükseldiği bir ortamda parasal gevşeme planına sadık kalarak gerçekleştirdiği toplantıda referans faiz oranlarında piyasa beklentilerine paralel şekilde 25'er baz puan indirime gitti. Böylece ECB, para politikasında gevşemeye başladığı Haziran 2024'ten bu yana altıncı kez faiz indirimi gerçekleştirmiş oldu. [Ayrıntılar...](#)
- Euro Alanı'nda Mart'ta 0,1 puan aşağı yönlü revize edilen nihai imalat PMI verisi 48,6 değerini alarak sektörde zayıf seyrin devam ettiğine işaret etti. [Ayrıntılar...](#)
- FED, politika faizini %4,25-4,50 aralığında tuttu. Fed Başkanı Powell karar sonrasında gerçekleştirdiği basın toplantısında enflasyon görünümüne ilişkin beklentilerdeki bozulmanın önemli bir kısmının gümrük vergilerine ilişkin gelişmelerden kaynaklandığını belirterek tahminlere yönelik belirsizliklerin yüksek olduğunu ifade etti. FED'in ihtiyatlı tutumuna karşın yıl içerisinde iki faiz indirimi gerçekleştirileceği öngörüsünü koruması ve bilanço daraltma hızında yavaşlamaya gitmesi piyasalar tarafından olumlu karşılandı. [Ayrıntılar...](#)
- ABD'de, Mart'ta nihai imalat PMI verisi 50,2 ile öncü verinin 0,4 puan üzerinde gerçekleşse de aylık bazda 2,5 puan gerileyerek sektör faaliyetinin bir miktar ivme kaybettiğine işaret etti. [Ayrıntılar...](#)
- Çin'de açıklanan verilere göre Caixin imalat PMI, Mart'ta 51,2 ile son 4 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşerek sektöre ilişkin olumlu sinyaller verdi. Verinin piyasa beklentisi üzerinde gerçekleşmesinde ihracat siparişlerinin son 11 ayın en hızlı artışını kaydetmesi belirleyici oldu. [Ayrıntılar...](#)
- OECD ara dönem Ekonomik Görünüm Raporu'nu yayımladı. Kuruluş, "Belirsizlikte Yönlendirme" başlığını verdiği raporda korumacı ticaret önlemlerini ve jeopolitik riskleri gerekçe göstererek küresel ekonomik büyüme tahminini 2025 yılı için Aralık'taki %3,3'ten %3,1'e, 2026 yılı için de %3,3'ten %3'e indirdi. Kanada ve Meksika'ya yönelik büyüme tahminlerinde güçlü aşağı yönlü güncellemeler yapan OECD, ABD için de 2025 büyüme tahminini %2,4'ten %2,2'ye düşürdü. [Ayrıntılar...](#)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

TÜRKİYE EKONOMİSİNE DAİR GELİŞMELER

- TCMB politika faizini 250 baz puan düşürerek %42,5 seviyesine indirdi. Yayımlanan karar metninde enflasyonun ana eğiliminin ve hizmet enflasyonunun Ocak ayına özgü artışının ardından Şubat ayında gerilediği, öncü verilere göre yurt içi talebin yılın ilk çeyreğinde dezenflasyonu destekleyici seviyelerde seyretmeye devam ettiği aktarıldı. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB'nin yayımladığı Piyasa Katılımcıları Anketi'nin Mart ayı sonuçlarına göre yılsonu enflasyon beklentisi 2025 için %28,04 seviyesine gerilerken, 2026 için nispeten yatay bir görünüm sergileyerek %19,11 seviyesinde gerçekleşti. Söz konusu dönemler için ekonomik büyüme beklentileri ise 0,1'er puan artışla sırasıyla %3,1 ve %4,0 seviyelerine yükseldi. Piyasa katılımcılarının 2025 yılsonu USD/TL beklentisinin 42,79, 3 ay ve 12 ay sonrasına ilişkin politika faizi beklentilerinin sırasıyla %37,70 ve %27,60 düzeyinde olduğu izlendi. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB verilerine göre reel kesim güven endeksi Mart ayında aylık bazda 0,4 puan artışla 103,2 seviyesine yükseldi. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB mevsimsellikten arındırılmış imalat sanayi kapasite kullanım oranı Mart'ta 0,3 puan artarak %75,2 oldu. [Ayrıntılar...](#)
- TCMB verilerine göre reel kesim güven endeksi Mart ayında aylık bazda 0,4 puan artışla 103,2 seviyesine yükseldi. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Mart ayında yıllık %38,10 arttı, aylık %2,46 arttı. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %23,50 arttı, aylık %1,88 arttı. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK tarafından yayımlanan mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre sanayi üretim endeksi Ocak'ta aylık bazda %2,3 oranında azalarak Nisan 2024'ten bu yana en hızlı düşüşünü kaydetti. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK Hizmet sektörü güven endeksi Mart'ta aylık bazda %0,2 yükselirken, perakende ticaret sektörü güveni %2,5, inşaat sektörü güveni %0,5 düşüş kaydetti. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK tarafından açıklanan yıllık işgücü istatistiklerine göre, 2024 yılında işsizlik oranı 2023'e kıyasla 0,7 puan azalarak %8,7 seviyesinde gerçekleşti. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK tüketici güven endeksi Mart ayında yüzde 4,6 artışla 85,9 seviyesine yükseldi. [Ayrıntılar...](#)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

- TÜİK ekonomik güven endeksi Şubat ayında 99,2 iken, Mart ayında yüzde 1,6 oranında artarak 100,8 değerini aldı. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK tarafından yayımlanan nihai verilere göre, Şubat ayında Türkiye'nin ihracatı yıllık bazda %1,6 azalarak 20,8 milyar USD, ithalatı %2,4 artarak 28,5 milyar USD oldu. Böylece bu dönemde dış ticaret açığı yıllık bazda %14,8 genişleyerek 7,8 milyar USD, ihracatın ithalatı karşılama oranı da %72,8 düzeylerinde gerçekleşti. [Ayrıntılar...](#)
- TÜİK tarafından açıklanan işgücü istatistiklerine göre işsizlik oranı Şubat'ta %8,2 ile 2012'den bu yana en düşük seviyesine geriledi. [Ayrıntılar...](#)
- İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi şubatta 51,1 olarak gerçekleşti. Endeks, 51,2 olan ocak ayı değerine göre önemli bir değişim göstermedi ve ihracat talep koşullarında güçlenmenin sürdüğüne işaret etti. Şubat verileri ile beraber Türk imalatçıların ihracat iklimindeki kesintisiz iyileşme trendi 14 aya ulaştı. [Ayrıntılar...](#)
- İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi martta 51,5'e yükseldi ve ihracat pazarlarının talep koşullarında ilk çeyrek sonu itibarıyla ılımlı iyileşmeye işaret etti. Söz konusu iyileşme, Haziran 2024'ten bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Böylece ihracat ikliminde kesintisiz güçlenme eğilimi 15. aya ulaştı. [Ayrıntılar...](#)
- İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI endeksinin mart ayında da eşik değerinin altında kalmasıyla birlikte faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi bir yılı geride bıraktı. Martta 47,3 olarak ölçülen manşet PMI, şubattaki 48,3 seviyesine göre azalma kaydederek 2024'ün Ekim ayından bu yana en düşük değeri aldı. Martta yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama sergiledi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de Kasım 2022'den bu yana en sert düşüş görüldü. [Ayrıntılar...](#)
- OECD ara dönem Ekonomik Görünüm Raporu'nu yayımladı. Kuruluş, "Belirsizlikte Yönlendirme" başlığını verdiği raporda Türkiye için büyüme tahminini 2025 yılı için %2,6'dan %3,1'e yükseltirken, 2026 yılı için %4,0'dan %3,9'a revize edildi. OECD raporda, Türkiye için yılsonu enflasyon tahminlerini 2025 ve 2026 yılları için sırasıyla %31,4 (önceki: %30,7) ve %17,3 (önceki: %17,2) düzeylerinde belirledi. [Ayrıntılar...](#)
- T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü'nden alınan bir yazıda, bilindiği üzere, ihracat hedefi olan girişimcilerin ve ihracatçılarımızın ihtiyaç duyacağı tüm bilgilere tek bir platformdan ulaşmasını mümkün kılan ve gelişmiş teknoloji altyapısıyla firmalara hedef pazar belirleme açısından dijital danışmanlık hizmeti sunan Kolay İhracat Platformu (KİP), 28 Ağustos 2020 tarihinde hizmet vermeye başladığı belirtilmektedir. Yine bilindiği üzere, 12. Kalkınma Planı'nda, elektronik ticaret alanında dijital altyapının geliştirilmesi, ödeme ve lojistik altyapısının güçlendirilmesi sağlanarak e-ihracatın destekleneceği, elektronik ticaret pazarında daha fazla ihracatçı firmanın etkin

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

şekilde faaliyet göstermesinin sağlanacağı ve ihracatçıların e-ihracat adımlarını öğrenebileceği yapay zekâ destekli eğitim platformları kurulacağına ilişkin hedef ve politikalara yer verildiği aktarılmaktadır. Bu kapsamda, Kolay İhracat Platformu (KİP) konvansiyonel ihracata ilişkin detaylı ve kapsamlı bilgiyi kullanıcı ile buluşturmakta iken ihracatçılarımızın e-ihracat süreçlerinde ihtiyaç duyacakları tüm bilgilere tek bir platform üzerinden erişilebilmesi, e-ihracata yönelik desteklere ilişkin tanıtıcı içeriklere yer verilmesi ile yararlanıcı ve iş birliği kuruluşlarına hızlı ve kolay erişilebilir bilgi sağlanması amacıyla Türkiye Yüzyılı Vizyon Belgesi'nin "Ticarette Dijital Dönüşüm" hedefleri doğrultusunda, KİP ile aynı internet adresinde (domain) E-Kolay İhracat Platformu (E-KİP)'nin hayata geçirilmesinin hedeflendiği ifade edilmektedir. [Ayrıntılar...](#)

- T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Kobi Kümelenme Destekleri Daire Başkanlığı'ndan alınan bir yazıda, 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında şirketlerin pazara giriş belgelerine ilişkin giderlerinin %50 oranında ve şirket başına yıllık 15.260.421 TL'ye kadar desteklendiği bildirilmektedir. [Ayrıntılar...](#)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/1) ile ithalatta haksız rekabetin önlenmesi kapsamında aranan "üretici-ihracatçı belgesinin" hazırlanması, sunulması ve denetlenmesine dair usul ve esaslar düzenlendi. Tebliğe göre, ithalatta haksız rekabete ilişkin önlemler çerçevesinde ithal edilecek eşyanın, önleme konu üretici-ihracatçı tarafından üretildiğini gösteren "üretici-ihracatçı belgesi" gümrük idarelerince aranacak. Eşyanın serbest dolaşıma girişinden sonra sunulan belge ise kabul edilmeyecek. [Ayrıntılar...](#)
- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 9526) ile sofralık yumurta ihracatında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kapsamında kilogram başına 50 sent karşılığı Türk lirası kesinti uygulanacak. [Ayrıntılar...](#)
- Posta ve Hızlı Kargo Yoluyla Taşınan Eşyanın Gümrük İşlemlerine İlişkin Tebliğ (Seri No: 1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 3) ile hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlere temsil yetkisi tanınması ile bazı eşyaların gümrük beyanı dahil tüm gümrük işlemlerinin bu kişiler tarafından takip edilip sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlendi. Buna göre, yetki kapsamındaki işlemlere ilişkin sonradan yapılacak kontroller sonucu doğabilecek kamu alacağının garanti edilmesi amacıyla yalnızca hava yolu veya yalnızca kara yolu ile hızlı kargo taşımacılığında yetki kullanılmak istenmesi durumunda 10 milyon lira, her iki yetkinin birlikte kullanılmak istenmesi durumunda 20 milyon liralık teminat mektubu ibraz edilecek. Söz konusu tutarlar, daha önce 1 milyon lira ve 2 milyon lira olarak uygulanıyordu. [Ayrıntılar...](#)
- İhracat Genelgesi ve Görünmeyen İşlemler Genelgesi güncellendi. TCMB'nin normalleşme adımları kapsamında ihracat bedellerinin satış yükümlülüğünü yüzde 30'dan yüzde 25'e indirdiği aktarıldı. [Ayrıntılar...](#)

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

- Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2025/10) ile yabancı para krediler için aylık yüzde 1 olan büyüme sınırı yüzde 0,5'e düşürüldü ve istisna tutulan yabancı para kredilerinin kapsamı da daraltıldı. TCMB, en son ocak ayının başında yaptığı değişiklik ile yabancı para krediler için büyüme sınırını yüzde 1'e düşürmüştü. Ancak bu değişikliği takip eden iki ayda yabancı para kredi büyümesi istisna tutulan kredilerin etkisiyle büyüme sınırının üzerinde gerçekleşmişti. [Ayrıntılar...](#)
- 27/1/2023 Tarihli ve 6775 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 9582) ile mükelleflerin iade hakkı doğuran işlemlerine ilişkin KDV iade talebinde bulunabilecekleri asgari tutar 2 bin liradan 10 bin liraya çıkarıldı. [Ayrıntılar...](#)
- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 9693) ile 0407.21.00.00.00 GTİP'li Tavuk Yumurtalarına uygulanan fon kesintisi kilogramda 0,5 ABD dolarından 1,5 ABD dolarına yükseltildi. Söz konusu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir. [Ayrıntılar...](#)

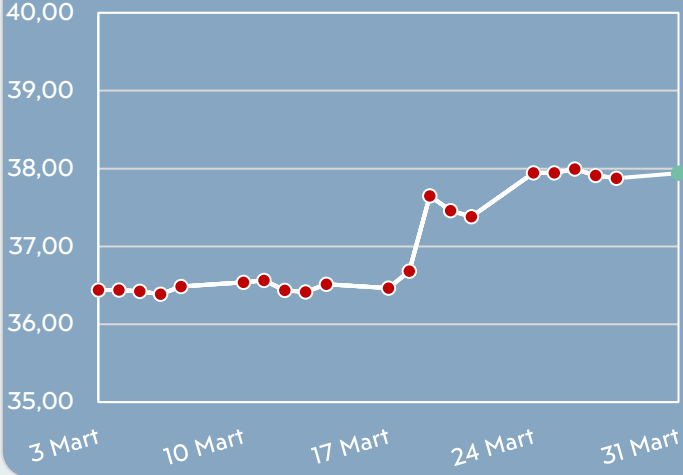
GÜNEYDOĞU ANADOLU
İHRACATÇI BİRLİKLERİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

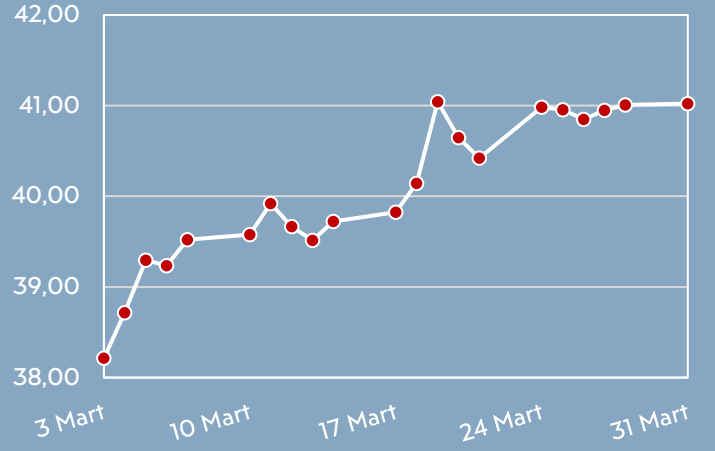
Mart 2025

DÖVİZ- EMTİA VE BİST GÖSTERGELERİ

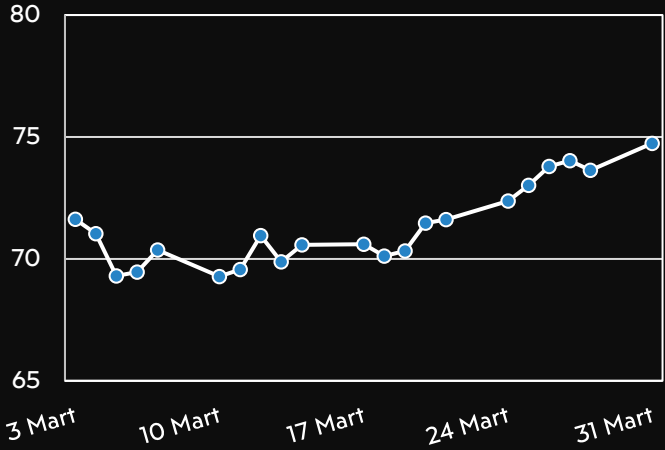
Dolar - TL

Euro - TL

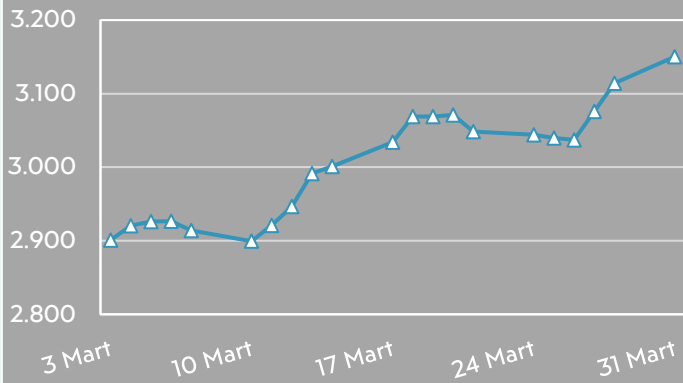
Brent Petrol/USD

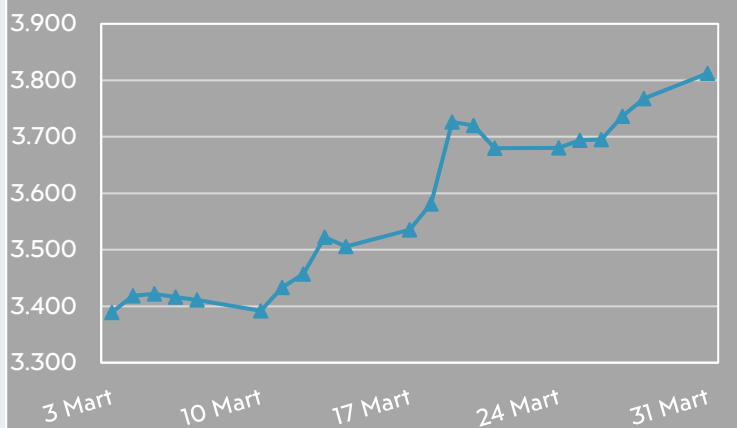
BİST 100 Endeksi

Ons Altın - USD

Gram Altın(₺)

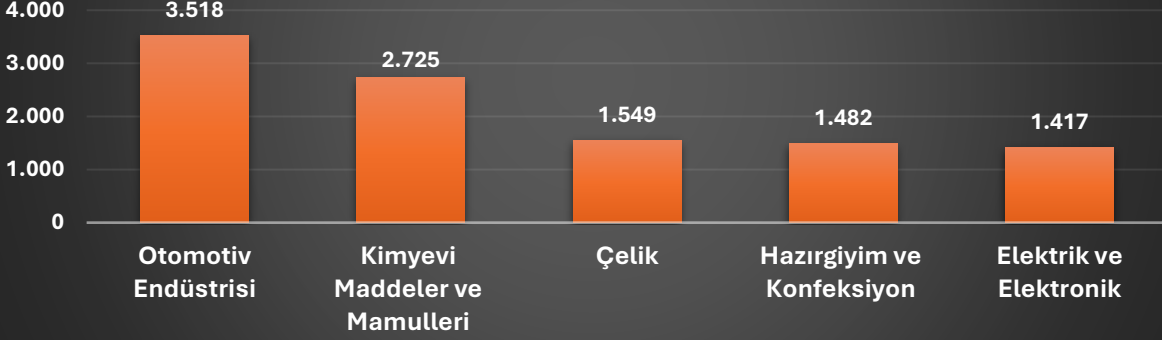

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

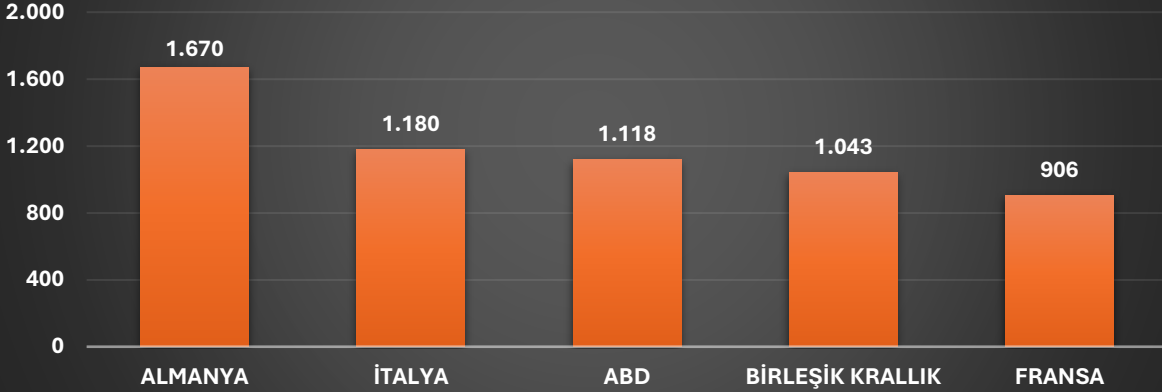
Türkiye'nin En Çok İhracat Yaptığı Sektörler, Mart 2025 (Milyon USD)

(Kaynak TİM, Özel Ticaret Sistemi)

Türkiye'nin, 2025 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracatı %3,2 oranında azalarak 23,3 milyar dolar olurken, dış ticaret hacmi %2,7 oranında artarak 54,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Mart ayında sektörlere göre ihracatta sırasıyla; Otomotiv Endüstrisi, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Çelik, Hazır Giyim ve Konfeksiyon ve Elektrik ve Elektronik sektörleri yer almıştır.

Türkiye'nin En Çok İhracat Yaptığı Ülkeler, Mart 2025 (Milyon USD)

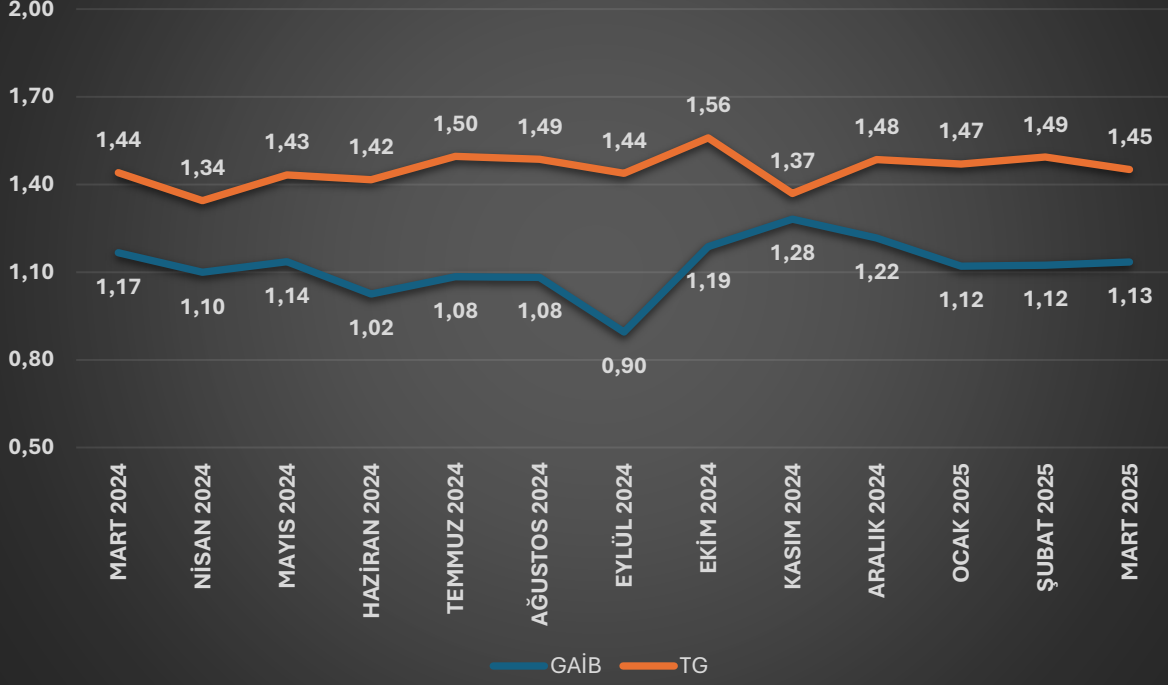
(Kaynak TİM, Özel Ticaret Sistemi)

Türkiye'nin Mart ayında en fazla ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla; Almanya, İtalya, ABD, Birleşik Krallık ve Fransa oldu.

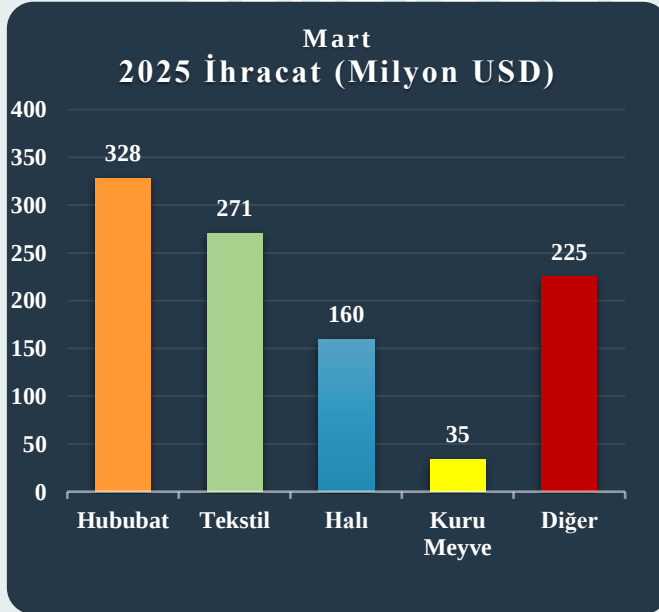
GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

Türkiye Geneli ve GAİB İhracat Birim Değer Karşılaştırması

Türkiye'nin Mart ayı ihracatı birim değeri incelendiğinde; Türkiye'ye kg başına 1,45 USD ödenirken, GAİB'in Mart ayı birim ihracat değeri incelendiğinde bu değer 1,13 USD olduğu görülmektedir.

Birliklerimizce 2025 yılı Mart ayında, 2024 yılının aynı ayına oranla %5,4 'lük artışla **1 milyar 18 milyon 11 bin \$'lık** ihracat kayda alınmıştır.

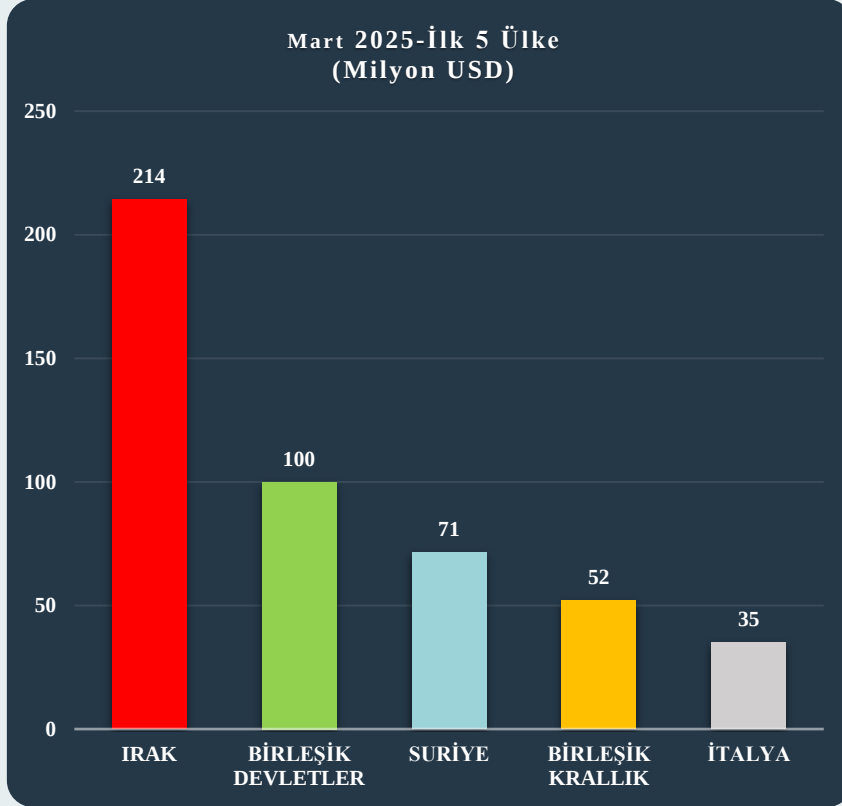
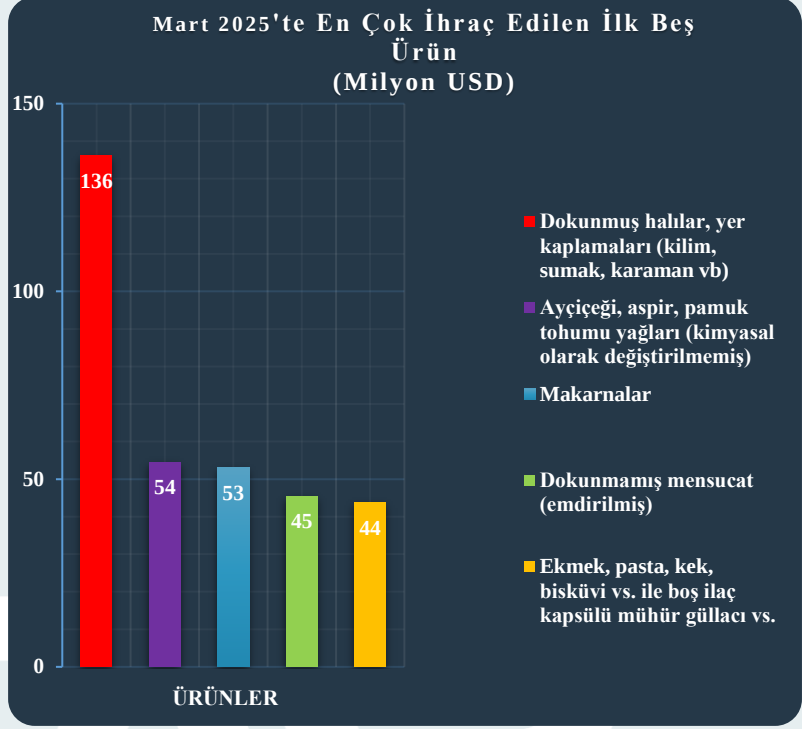
Birliklerimizce 2025 yılı Ocak-Mart döneminde, 2024 yılının aynı dönemine oranla %2,1'lik artışla toplam 2 milyar 954 milyon 785 bin \$'lık ihracat kayda alınmıştır.

GAİB, Mart ayında ülkemizden gerçekleştirilen ihracatın %4,3 üne imza atmıştır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

Birliklerimizce Mart ayında en fazla ihracatı gerçekleştirilen ürün Dokunmuş halılar olurken, sırasıyla, Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları, Makarnalar, Dokunmamış mensucat ve Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. takip etmiştir.

Mart ayı itibari ile bölgemiz ihracatında öne çıkan ülkeler **Irak, ABD, Suriye, Birleşik Krallık ve İtalya** olmuştur. Bölgemiz ihracatında **Orta Doğu Ülkeleri %39,3 pay** ile ilk sırada yer almakta, **Afrika Ülkeleri %16,5 pay** ile ikinci ve **AB Ülkeleri %16,3 pay** ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

- Bölge illerimizin ihracat performansı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

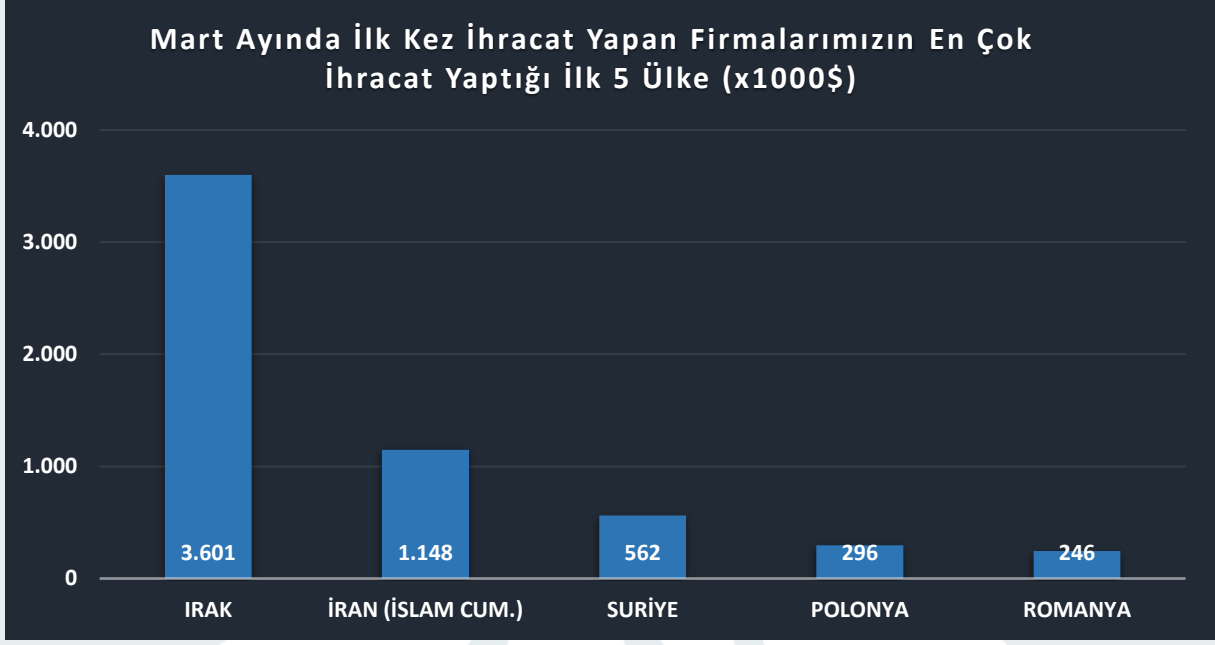
Mart 2025 İhracat Verileri					
İller	İhracat (FOB USD)	Beyanname Sayısı	İhracat Yapılan Ülke Sayısı	İhracat Yapan Firma Sayısı	İl Bazlı Sıralama
Gaziantep	861.455.889	16.667	168	1.761	6
K.Maraş	105.699.944	2.005	91	232	20
Mardin	84.217.665	1.300	52	175	24
Malatya	34.843.050	610	86	118	35
Şanlıurfa	27.303.657	591	65	176	38
Diyarbakır	20.827.981	436	51	106	43
Kilis	10.219.965	202	24	44	53
Adıyaman	7.709.002	106	29	18	59

- Birliklerimizce en fazla tercih edilen teslimat şekli Mal Bedeli ve Navlun olurken en fazla tercih edilen ödeme şekli Mal Mukabili Ödeme olmuştur.

Teslimat Şekli	2025 Mart (Milyon USD)	Yüzde (%)	Ödeme Şekli	2025 Mart (Milyon USD)	Yüzde (%)
Mal bedeli ve navlun	369,0	36,25	Mal mukabili ödeme	621,8	61,08
Taşıyıcıya teslim	213,8	21,00	Vesaik Mukabili Ödeme	200,6	19,70
Fabrika çıkışında teslim	188,8	11,80	Peşin Ödeme	173,3	17,02
Gemi güvertesinde teslim	120,1	18,55	Akreditif	16,2	1,59
Mekânda Teslim	85,7	8,41	Vadeli Akreditif	5,3	0,52
Diğer	40,5	3,98	Diğer	0,8	0,08

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

- GAİB'ten bu ay ilk kez 76 firma uzun soluklu ihracat serüvenine başladı. Kendilerini tebrik ediyoruz. İlk kez ihracat yapan firmalarımızın en çok ihracat yaptıkları ülkeler yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Bu firmalarımız toplamda 5.8 Milyon USD'lik ihracat gerçekleştirmiştir.

5973 SAYILI KARAR	2025 Yılı (Kümülatif)	
	Kapanan Dosya Sayısı	Destek Tutarı (TL)
Yurt Dışı Fuar Desteği	121	47.417.622
Yurt İçi Fuar Desteği	20	1.880.275
Tasarım ve Ürün Geliştirme Projesi Desteği	11	1.081.434
E-İhracat Destekleri	5	13.533.023
Pazara Giriş Belgeleri	107	5.840.326
Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım	102	23.219.464
Yurtdışı Pazar Araştırması	1	38.329
Marka ve TURQUALITY® desteği	301	27.582.806
TOPLAM	668	120.593.279

-
- 2025 yılında Genel Sekreterliğimizce incelenen İhracata Yönelik Devlet Yardımları dosyalarına ait bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

GAİB'DEN GELİŞMELER

Gaziantep TİM-TEB Girişim Evi Start Up 2025 1. Dönem Jüri Online Toplantısı

4 Mart-Gaziantep TİM-TEB Girişim Evi Start Up 2025 1. Dönem Jüri Online Toplantısı, TİM Başkan Vekili ve Koordinatör Başkanımız Ahmet Fikret Kileci ve Güneydoğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyemiz Gökhan Anlaş'ın katılımlarıyla gerçekleştirildi.

4 Mart-Şubat 2025 Dış Ticaret Rakamları, Sayın Ticaret Bakanımız Prof. Dr. Ömer Bolat'ın teşrifleri ve TİM Başkanımız Sayın Mustafa Gültepe'nin, TİM Başkan Vekili ve Koordinatör Başkanımız Ahmet Fikret Kileci'nin ve Birlik Başkanlarımızın, bürokratlarımızın katılımlarıyla Ankara'da açıklandı.

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

7 Mart-Güneydoğu Anadolu Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Mart ayı Yönetim Kurulu Toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda, Şubat ayı ihracat rakamları değerlendirilerek Birliğimizin önümüzdeki döneme ilişkin planları görüşüldü.

8 Mart-Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'in ve TİM Başkanımız Mustafa Gültepe'nin teşrifleriyle gerçekleştirilen TİM Genişletilmiş Başkanlar Kurulu Toplantısına, TİM Başkan Vekili ve Koordinatör Başkanımız Fikret Kileci, Hububat Birliği Başkanımız Celal Kadooğlu, TİM Hububat Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu ve Hububat Birliği Başkan Yardımcımız Mesut Acar katılım sağladı.

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

11 Mart-Birliğimiz koordinasyonunda Türkiye Gıda İhracatçıları markası altında stantla katıldığımız Foodex Japan 2025 fuarında ana ihraç ürünlerimizden oluşan menülerin ziyaretçilere sunulduğu tadım etkinliğimiz yoğun ilgi ve beğeni gördü.

11 Mart-Mart ayı Başkanlar Kurulu toplantısı hibrit ortamda Başkanlarımız ile Genel Sekreter ve Yardımcılarımızın katılımlarıyla gerçekleştirildi.

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

11 Mart-Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimizin (GATHİB) Mart Ayı Yönetim Kurulu Toplantısı Birlik Başkanımız A. Fikret Kileci başkanlığında gerçekleşti. Toplantıda sektörel gelişmeler konuşulurken, ihracat rakamları değerlendirildi.

12 Mart-Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) bünyesinde kurulacak olan Suriye Masası Başkanlığına Yönetim Kurulu Başkanımız Celal Kadooğlu getirildi. Başkan Kadooğlu, TİM'e bağlı tüm sektörleri kapsayacak bir yönetim kurulu oluşturmak üzere çalışmalara başladıklarını belirtti.

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

12 Mart-Halı İhracatçıları Birliğimizin Mart Ayı Yönetim Kurulu Toplantısı Birlik Başkanımız Zeynal Abidin Kaplan başkanlığında, hizmet binamızda gerçekleşti. Toplantıda sektörel gelişmeler ele alındı.

17 Mart- Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (GATHİB) Başkanımız A. Fikret Kileci Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) binasında, Tekstil Mühendisleri Odası temsilcileriyle bir araya gelerek sektörümüzün mevcut durumunu, karşılaşılan sorunları ve geleceğe yönelik hedefleri değerlendirdiğimiz kapsamlı bir toplantı gerçekleştirdi.

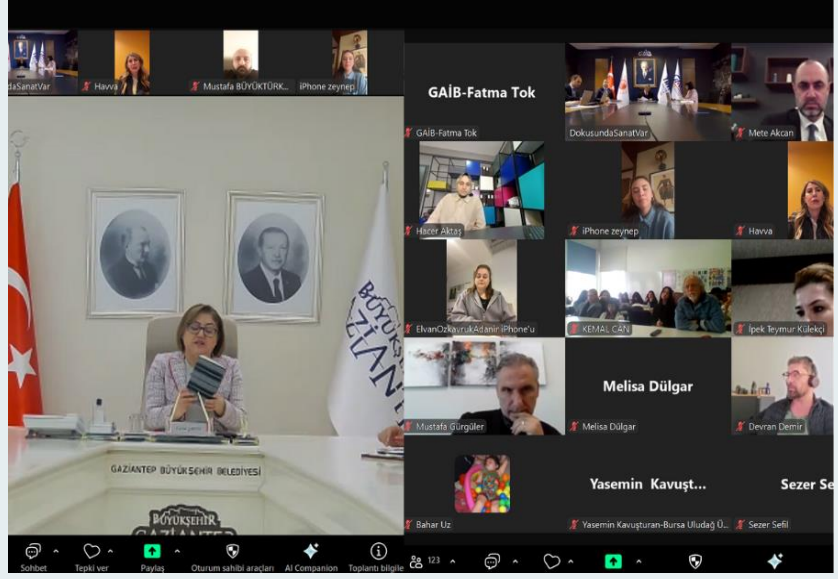

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

19 Mart-Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Fatma Şahin ve Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Ahmet Fikret Kileci'nin katılımıyla gerçekleşen ve 5. Doku Kumaş Tasarım Yarışması'nın tanıtımı yapılan toplantıda "Şimdi Sıra Sende" Zoom toplantımızda kumaş üretim danışmanımız Hacer Aktaş ve yarışma koçumuz Zeynep Erdoğan, katılımcıların sorularını yanıtlarak yarışmayla ilgili detaylı bilgiler paylaştı.

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ

NİSAN - MAYIS HAZİRAN EĞİTİM TAKVİMİ

15-16-17-18 NİSAN
14:00 - 17:00

Ticaret Bakanlığı İhracat Süreçleri ve Devlet Destekleri Eğitim Programı (4 Oturum)
Bakanlık Uzmanları

Excel'de Az Bilinen Özellikler
Ömer Bağcı

30 NİSAN
14:00 - 17:00

6 MAYIS
14:00 - 17:00

ChatGPT ile Marka Hikayesi Oluşturma
Gökhan Çağatay & Harun Seyhan

Öne Çıkın, Fark Edilin, İhracatın Kapılarını Açın
Hakan Akın

8 MAYIS
14:00 - 17:00

gaib.org.tr

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

NİSAN - MAYIS HAZİRAN EĞİTİM TAKVİMİ

13 MAYIS
14:00 - 17:00

**İz Bırakmadan Üretmek: Karbon Ayakizi,
SKDM ve Sürdürülebilir Sanayi Yaklaşımları**
Zeynep Battal

İhracatta Kültürel Duyarlılık
Abdullah Oskay

14 MAYIS
14:00 - 16:00

20 MAYIS
14:00 - 15:30

**Dış Ticarete Zorunlu ve İhtiyaca Yönelik Gözetim
ve Denetim Süreçleri**
Cesur Öztürk

**Ozon Global: Rusya Pazarında
E-Ticaret Fırsatları**
Erva Dirican Kırca

22 MAYIS
14:00 - 16:00

27 MAYIS
14:00 - 17:00

**İhracatta Lojistik Maliyetlerini
Düşürmenin Yolları**
Serhat Öztürk

gaib.org.tr

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Mart 2025

NİSAN - MAYIS HAZİRAN EĞİTİM TAKVİMİ

4 HAZİRAN
14:00 - 17:00

Enflasyonist Ortamda Şirket Yönetme Sanatı
Tuğba Gider

İhracata Yönelik Devlet Destekleri
(5973 Sayılı Karar)
GAİB Uzmanları

11 HAZİRAN
14:00 - 16:00

12 HAZİRAN
14:00 - 16:00

E-İhracata Yönelik Devlet Destekleri
(5986 Sayılı Karar)
GAİB Uzmanları

İşletmem LinkedIn'de Nasıl Görünür Olur?
Gökhan Çağatay

18 HAZİRAN
14:00 - 17:00

25 HAZİRAN
14:00 - 17:00

**Dış Ticarete Sık Yapılan Hatalar
ve Çözüm Yolları**
Hakan Akın

[gaib.org.tr](https://www.gaib.org.tr)

Online eğitimlerimize kaydolmak için <https://www.gaib.org.tr/tr/f/712.html> adresini ziyaret edebilirsiniz.

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ